

Fullmäktige 27.02.2023 § 23

§ 23

Motion om ordnande av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl

Beredning och upplysningar:
Mattila Virpi
Westerlund Mia
Peltonen Anne
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamot Inka Hopsu m.fl. 25.4.2022 om ordnandet av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl och konstaterar att

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Inka Hopsu och 18 andra fullmäktigeledamöter lämnade 25.4.2022 en motion om ordnande av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl. I motionen föreslår de att Esbo ska ordna småbarnspedagogik för barn som kommer från Ukraina och får tillfälligt skydd eller söker asyl på samma villkor som för alla övriga barn. Enligt motionen minskar en högklassig småbarnspedagogik på skillnaderna i inläring mellan barnen och förebygger utslagning. Varje barn ska ha rätt till detta oberoende av föräldrarnas situation och hur länge barnen kommer att vara i Finland. Högklassig småbarnspedagogik är i synnerhet viktig för de barn som av en eller annan orsak befinner sig i utsatt ställning.

Svaret har beretts inom sektorn för fostran och lärande. Nämnden för fostran och lärande behandlade svaret på sitt sammanträde 24.8.2022 och nämnden Svenska rum 25.8.2022.

Stadsstyrelsen återremitterade ärendet 3.10.2022 för ny beredning, så att man i den kan ta hänsyn till den ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som är under beredning.

Rätt till småbarnspedagogik för asylsökande barn och barn som får tillfälligt skydd

Enligt 6 § 2–3 mom. i lagen om småbarnspedagogik ska kommunen ordna småbarnspedagogik för ett barn som bor i kommunen på grund av vårdnadshavarnas arbete, studier, sjukdom eller av motsvarande skäl, även om barnet inte har någon hemkommun i Finland eller barnets hemkommun med stöd av lagen om hemkommun är en annan

kommun. I brådskande fall eller om omständigheterna annars kräver det ska kommunen se till att småbarnspedagogik ordnas även för barn som vistas i kommunen men inte är kommuninvånare.

Enligt undervisnings- och kulturministeriets anvisningar har barn som omfattas av tillfälligt skydd och barn som ansöker om asyl rätt till kommunal småbarnspedagogik i situationer där vårdnadshavaren till exempel arbetar eller studerar eller det finns någon annan motsvarande orsak. Vid ordnandet av småbarnspedagogik ska man dock alltid i första hand överväga barnets bästa och anordnandet av småbarnspedagogik ska grunda sig på en individuell bedömning av barnets behov. Kommunen är skyldig att ge rådgivning och handledning om de småbarnspedagogiska tjänster som kommunen erbjuder.

Papperslösa och asylsökande personer har för närvarande inte subjektiv rätt till småbarnspedagogik. I regel anvisas barnet en plats inom småbarnspedagogiken när registreringen i Esbo är färdig och uppgifterna om registrering syns i befolkningsregistret. I Esbo har barn dock enligt prövning fått plats inom småbarnspedagogiken medan asylansökan och registreringsprocessen ännu pågår på följande grunder: utvecklingsorsak, barnskyddsorsak eller vårdnadshavaren får arbete eller studieplats. Detta bygger på undervisnings- och kulturministeriets anvisning. Småbarnspedagogikens form och omfattning har bedömts separat för varje barn.

Ovan nämnda principer har iakttagits också i fråga om dem som kommer från Ukraina. I Esbo informeras familjerna i synnerhet om invånarparkernas verksamhet. En plats inom småbarnspedagogiken har ordnats till exempel i situationer där föräldrarna arbetar eller studerar eller när småbarnspedagogiken bedöms stöda barnets välmående och lärande.

När en familj och ett barn har beviljats asyl har barnet samma rätt till kommunal småbarnspedagogik som andra barn som har hemkommun i Finland.

Enligt lagen om grundläggande utbildning ska kommunen ordna förskoleundervisning för alla barn i förskoleåldern som bor i kommunen. Förskoleundervisning ska ordnas även om kommunen inte är barnets hemkommun, om vistelsen i kommunen kan anses vara av boendenatur. Om kriteriet för boende i kommunen uppfylls, ska undervisning ordnas också för dem som omfattas av tillfälligt skydd och för asylsökande.

Enligt de uppgifter vi fått ordnas det utan prövning platser inom småbarnspedagogik för ukrainska barn i Vanda. Andra asylsökande barn som ännu inte har någon officiell hemkommun kan få en plats inom småbarnspedagogik i Vanda av motiverad orsak. Även Helsingfors torde utan prövning erbjuda ukrainska barn plats inom småbarnspedagogik. I bägge kommunerna ordnas också öppen småbarnspedagogik.

I Esbo stads sektor för fostran och lärande fastställdes i början av augusti 2022 att barn som kommit från Ukraina i fortsättningen ska placeras i småbarnspedagogik på basis av ansökningar utan behovsprövning. Detta är möjligt om antalet sökande inte ökar väsentligt. För asylsökande barn har man fortsatt iaktta behovsprövning på samma sätt som tidigare.

I slutet av år 2020 hade småbarnspedagogiken i Esbo tagit emot sammanlagt 94 ansökningar av ukrainska barn (64 ansökningar om småbarnspedagogik, 30 ansökningar om förskoleundervisning) och

sammanlagt 72 barn har fått en plats. Ansökningarna av 22 barn är under behandling.

Antalet övriga asylsökande som fått en plats under åren 2021–2022 är sammanlagt färre än 10 barn. Just nu har ett barn ansökt och hans ansökan är under utredning. Det kan antas att antalet sökande ökar något om man avstår från behovsprövningen, men det är svårt att ge en uppskattning av mängderna.

Scenarier om placeringen av ukrainska barn inom småbarnspedagogiken i Esbo

Inom småbarnspedagogiken har det på begäran av Esbo stads invandrarenhet utarbetats scenarier för barn i småbarnspedagogikåldern som kommer från Ukraina. I kalkylen används den genomsnittliga kostnaden för en plats inom småbarnspedagogiken. Kalkylen baserar sig på att cirka 85 procent av barnen i lämplig ålder deltar i småbarnspedagogik. Av tabell 1 framgår fyra olika scenarier av antalet barn, kostnaderna för anordnandet av småbarnspedagogik och personalbehovet.

Motsvarande kalkyler kan också användas då man bedömer kostnadseffekterna av att placera asylsökande barn i småbarnspedagogik.

Tabell 1. Fyra scenarier om ukrainarnas placering inom småbarnspedagogiken i Esbo

1.	Ukrainare i Finland om 25 000 får hemkommunsrätt och 13 procent av dem bosätter sig i Esbo		
	Barn 0–6 år:	423	
	av vilka 15 procent uppskattats vara 0–9 månader gamla:	63	
	i småbarnspedagogik:	360	
	kostnad per barn i snitt (euro):	16 000	
	antal anställda i snitt:	5,5	barn per anställd
	Kostnadskalkyl totalt:	5 752 800	euro per år
	Personalbehov totalt:	65	
2.	Ukrainare i Finland om 25 000 får hemkommunsrätt och 19,5 procent av dem bosätter sig i Esbo		
	Barn 0–6 år:	634	
	av vilka 15 procent uppskattas vara 0–9 månader gamla:	95	
	barn som deltar i småbarnspedagogik:	539	
	kostnad per barn i snitt (euro):	16 000	
	antal anställda i snitt:	5,5	barn per anställd
	Kostnadskalkyl totalt:	8 622 400	euro per år
	Personalbehov totalt:	98	

3. **Ukrainare i Finland om 40 000 får hemkommunsrätt och 13 procent av dem bosätter sig i Esbo**

Barn 0–6 år:	676	
av vilka 15 procent uppskattas vara 0–9 månader gamla:	101	
<hr/>		
barn som deltar i småbarnspedagogik:	575	
kostnad per barn i snitt (euro):	16 000	barn per
antal anställda i snitt:	5,5	anställd
Kostnads kalkyl totalt:	9 193 600	euro per år
Personalbehov totalt:	104	

4. **Ukrainare i Finland om 40 000 får hemkommunsrätt och 19,5 procent av dem bosätter sig i Esbo**

Barn 0–6 år:	1014	
av vilka 15 procent uppskattas vara 0–9 månader gamla:	152	
<hr/>		
barn som deltar i småbarnspedagogik:	862	
kostnad per barn i snitt (euro):	16 000	barn per
antal anställda i snitt:	5,5	anställd
Kostnads kalkyl totalt:	13 790 400	euro per år
Personalbehov totalt:	157	

Resurser för att ordna småbarnspedagogik för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl

I enlighet med det beslut som Finlands regering fattade i samband med rambudgeten våren 2022 har staten lovat ersätta kommunerna för utgifterna för småbarnspedagogik som ordnas för dem som flytt från Ukraina med statsunderstöd 2022 och genom en temporär lag 2023.

Esbo har ansökt om statligt specialunderstöd som ersättning för kostnaderna för att ordna småbarnspedagogik åt de ukrainska barn som får tillfälligt skydd. Undervisnings- och kulturministeriet beviljade 23.11.2022 Esbo stad ett statligt specialunderstöd på 443 369 euro för år 2022 för anordnandet av småbarnspedagogik för barn som kommer från otrygga förhållanden. Summan torde ungefär motsvara de kostnader som orsakats av anordnandet av småbarnspedagogik.

Riksdagen har antagit lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Till lagen fogades en bestämmelse om specialunderstöd för småbarnspedagogik för barn som söker eller får tillfälligt skydd, barn som söker internationellt skydd och barn som saknar uppehållsrätt. Dessa barn borde sakna hemkommun enligt lagen om hemkommun, eftersom understödet är avsett för att kompensera kostnaderna för sådan småbarnspedagogik som inte täcks av statsandelen för basservicen. Lagen träder i kraft 1.1.2023. Lagen gör det möjligt att ansöka om understöd för 2023 för att

kompensera kostnaderna för småbarnspedagogik för den målgrupp som nämns i lagen.

För närvarande räcker de ekonomiska resurserna i Esbo endast för småbarnspedagogik för det antal barn som anges i budgeten. Uppskattningarna av antalet barn inkluderar inte barn som söker eller får tillfälligt skydd, barn som söker internationellt skydd eller barn som saknar uppehållsrätt. Placeringen av fler barn i småbarnspedagogiken medför också ökade lokalbehov. Småbarnspedagogiken har inte någon extra lokalreserv som kan tas i bruk. En stor utmaning är dessutom tillgången på personal inom småbarnspedagogiken. Placeringen av barn vars uppgifter inte finns i befolkningsregistret i småbarnspedagogiken ökar också det administrativa arbetet när ansöknings- och beslutsprocesserna sker på basis av ansökningar i pappersform.

Avsikten är att Esbo stad ansöker om ovan nämnda specialunderstöd för anordnandet av småbarnspedagogik för barn som söker eller får tillfälligt skydd, barn som söker om internationellt skydd och barn som sakna uppehållsrätt. För de barn som får hemkommun i Esbo får staden statsandel för basservicen. Både understödet och statsandelen räknas som inkomst i stadens budget I småbarnspedagogiken i Esbo kan man placera barn som söker eller får tillfälligt skydd, barn som söker internationellt skydd och barn som saknar uppehållsrätt utan behovsprövning på samma villkor som alla andra barn, om småbarnspedagogiken får tillgång till de anslag samt lokal- och personalresurser som behövs för detta.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 23.1.2023 § 21

Förslag

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamot Inka Hopsu m.fl. 25.4.2022 om ordnandet av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl och konstaterar att ärendet är slutbehandlat.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 3.10.2022 § 285

Förslag

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamot Inka Hopsu m.fl. 25.4.2022 om ordnandet av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får

tillfälligt skydd och barn som söker asyl och konstaterar att ärendet är slutbehandlat.

Behandling

Partanen föreslog, understödd av Tiina Elo, att ärendet återremitteras för ny beredning så att man kan ta hänsyn till den ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som är under beredning.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Partanens förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Ärendet återremitterades för ny beredning så att man kan ta hänsyn till den ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som är under beredning.

Beslutshistoria

Nämnden för fostran och lärande 24.8.2022 § 120

Förslag

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på fullmäktigemotionen om ordnande av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl.

Behandling

Direktören för sektorn för fostran och lärande hade förhinder och ärendet föredrogs av ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden Svenska rum 25.8.2022 § 80

Förslag

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på fullmäktigemotionen om ordnande av småbarnspedagogik i Esbo för barn som får tillfälligt skydd och barn som söker asyl.

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite

För kännedom

